

РЕШЕНИЕ

№ 8638

гр. София, 04.03.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 15 състав, в публично заседание на 17.02.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Росица Цветкова

при участието на секретаря Антонина Митева, като разгледа дело номер **563** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от АПК, вр. чл. 40, ал. 1 от Закона за достъп до обществена информация.

Образувано е по жалба от 12.01.2026 г. на К. К. Д. от [населено място], представлявана от адв. П. Й. от САК, срещу мълчалив отказ на кмета на район „Красно село“ – Столична община за предоставяне на достъп до обществена информация, поискана със заявление от 23.12.2025 г. Жалбоподателката сочи, че отказът противоречи на материалния и процесуалния закон и моли съдът да го отмени като незаконосъобразен. Претендират се разноси по делото – за държавна такса и за адвокатско възнаграждение по чл. 38, ал.1, т. 2 от ЗАдв. В съдебно заседание се поддържа жалбата срещу постановеното решение на 14.01.2026 г.

Ответникът по жалбата – кметът на район „Красно село“, редовно призован, чрез процесуален представител оспорва жалбата по съображения, изложени в оспореното решение. Претендират се разноси за юрисконсултско възнаграждение.

Съдът, след преценка на събраните по делото доказателства, приема от фактическа страна следното:

Със заявление от 23.12.2025 г. жалбоподателката е поискала предоставяне на информация за всички приключили съдебни дела на район „Красно село“ за периода от 01.01.2022 г. до 30.11.2025 г., като е поставила въпроси относно: вид и номер на делото, съдебна инстанция, име

на ответната страна срещу района, номер и дата на съдебното решение, вид на разходите и вид на приходите по приключили съдебни дела.

По заявлението не е било осъществено произнасяне в срока по чл. 28, ал. 1 от ЗДОИ, поради което е подадена жалба срещу мълчалив отказ. След подаване на жалбата кметът на район „Красно село“ е постановил решение, регистрирано на 14.01.2026 г. (рег. № РКС25-ЕВ01-50-[1]), с което по същество е отказал да предостави исканата информация в посочения вид и обем, макар да е дал обобщени сведения за разходите и приходите на района по съдебните дела, по които администрацията е страна. В решението е аргументирано, че се предоставя „частичен достъп“, като едновременно с това в мотивите е изложено, че исканата информация „не може да бъде предоставена“, тъй като не се съхранява във вида и обема, от който могат да се извлекат исканите данни, и че ЗДОИ не задължава администрацията да изготвя нова информация/статистика. В решението са посочени общи суми за разходи и приходи по приключили съдебни дела за посочения период. Решението е мотивирано и с довода, че исканата информация по т. 1–4 представлява данни за конкретни съдебни дела, до които достъпът е обусловен от процесуалното качество на лицето, като за гражданите е предвиден ограничен публичен достъп чрез Единния портал за електронно правосъдие при спазване на изискванията за защита на данни. Посочва се още, че по реда на ЗДОИ не възниква задължение за администрацията да създава нова/обобщена информация или статистика, а се предоставя само съществуваща, създадена и съхранявана при задължения субект. В административната преписка не са налични доказателства, които да удостоверят, че е извършена проверка относно наличността на исканата информация и носителите, на които тя се съхранява.

Въз основа на установеното от фактическа страна, съдът прави следните правни изводи:

Жалбата срещу мълчаливия отказ е подадена от надлежна страна и в срок, поради което е процесуално допустима. С оглед последващото изрично произнасяне на органа с решение рег. № РКС25-ЕВ01-50-[1], предмет на съдебното оспорване е изричният акт, постановен по заявлението.

При преценка на основателността на жалбата, съдът взе предвид следното:

Оспореното решение е постановено от компетентен орган, но е издадено при нарушения на изискванията за форма и при допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, както и в противоречие с материалния закон по отношение на непредоставянето на исканата информация по т. 1, т. 2, т. 5 и т. 6 от заявлението. Основанията за този извод са следните: Диспозитивът е неясен и вътрешно противоречив – формално е предоставен „частичен достъп“, но в мотивите е прието, че исканата информация „не може да бъде предоставена“, без ясно разграничение каква част се предоставя и каква се отказва и на какво основание. Освен това органът не се е произнесъл по предмета на искането по т. 5 и т. 6 (видове разходи/приходи), като е посочил само общи суми, и е приел липса на информация „във вида и обема“ без доказателства за извършена проверка относно наличността и носителите на исканата информация.

Съгласно чл. 2, ал. 1 от ЗДОИ обществена е всяка информация, която е свързана с обществен живот и дава възможност на гражданите да си съставят мнение относно дейността на задължените субекти. Исканата информация касае съдебни производства, по които районната

администрация е страна, както и финансовите последици за бюджета на района от тези производства (разходи и приходи). Тя е свързана с дейността на органа и позволява да се формира мнение относно ефективността на административната дейност, включително доколко разходването на публични средства е резултат от законосъобразно упражняване на правомощията или от незаконсъобразни актове, действия или бездействия, довели до неблагоприятни финансови последици за бюджета.

По отношение на искането по т. 1 и т. 2 от заявлението (вид и номер на делото и съдът, по чийто опис е делото), съдът намира, че оспореният отказ е незаконсъобразен. Номерът на делото, заедно с посочването „по описа на кой съд“ и вида на делото (административно, гражданско и др.), представлява идентификатор на съдебното производство и е информация, която обективно е известна на административния орган, доколкото районната администрация е страна по съответните производства и участието ѝ предполага наличност на кореспонденция, книжа и отчетност по делата. Посочването на тези данни не изисква създаване на нова информация, нито извършване на сложна аналитична обработка, а представлява предоставяне на съществуващи сведения, които се съхраняват във връзка с процесуалното участие на администрацията.

Неоснователно е позоваването в решението, че цялата търсена информация по т. 1–4 се отнася до „данни за конкретни дела“, до които достъпът е обусловен от процесуалното качество на лицето, както и че гражданите разполагат с достъп чрез Единния портал за електронно правосъдие. Режимът на публичност на съдебните актове и достъпът до съдебните дела не изключват приложението на ЗДОИ към информация, която се създава и съхранява от задължен субект във връзка с неговата дейност. В случая искането не цели достъп до съдебните дела като процесуални материали, а цели прозрачност относно броя и вида на делата, по които администрацията е страна, както и относно финансовите последици от тях. Именно предоставянето на идентификатора на делото (вид, номер и по описа на кой съд) позволява на заявителя да упражни обществен контрол и да се снабди с публично достъпната информация по тези производства в обема, който правният режим допуска да бъде видим.

По отношение на искането по т. 3 (име на ответната страна/ищец срещу района), съдът намира, че отказът е законосъобразен, макар на две групи основания. В частта, в която искането засяга физически лица – поради неприложимост на ЗДОИ за достъп до лични данни (чл. 2, ал. 5 ЗДОИ), а в частта, в която се отнася до юридически лица – по съображения, че при предоставяне на идентификатора на делото (информация по т. 1 и т. 2) заявителят може да достигне до публично достъпните съдебни актове и до данните, които законът допуска да бъдат видими в тях, без да се вменява задължение за администрацията да предоставя допълнителна информация в обобщен/систематизиран вид. Получавайки идентификатора на делото и публично достъпните съдебни актове заявителят може да се запознае с информацията в обема, който правният режим допуска да бъде публичен, при спазване на правилата за защита на личните данни.

По отношение на искането по т. 4 (номер и дата на съдебното решение), съдът приема, че при предоставяне на идентификатора на делото (информация по т. 1 и т. 2) заявителят може да достигне до публично достъпните съдебни актове и до данните, които законът допуска да бъдат видими в тях, поради което не следва да се вменява на административния орган задължение да предоставя допълнителна информация в обобщен/систематизиран вид.

По отношение на исканията по т. 5 и т. 6 (вид на разходите и вид на приходите), съдът намира, че оспореното решение е незаконосъобразно. В заявлението се търсят „видове“ разходи и „видове“ приходи, а органът е посочил единствено общи суми за разходи и приходи за периода, което не представлява произнасяне по предмета на искането. Информацията за видовете разходи и приходи по съдебни производства (например разходи за адвокатска защита, юрисконсултско възнаграждение, експертизи, държавни такси, обезщетения; приходи от присъдени разноски и възстановени суми) е пряко свързана с прозрачността и отчетността при разходване на публични средства и позволява да се формира мнение относно ефективността на администрацията, включително и поради несъобразяване с установена съдебна практика, необходимостта и честотата на разходи за външна правна защита при наличие на юрисконсулти, както и относно възстановяването на средства в полза на бюджета.

Неоснователно е общото позоваване, че исканата информация не се съхранява „във вида и обема“, в който е поискана, без да се установи и мотивира дали органът разполага с данни, позволяващи да се посочи исканата информация по видове, както и без да се извърши проверка относно наличността на такава информация в счетоводната и деловодната отчетност. При твърдение за липса на исканата информация в претендиращия обхват, органът следва да се произнесе по реда на чл. 33 ЗДОИ с конкретни мотиви, основани на извършена проверка. Самото съображение, че информацията не е налична в готов „обобщен вид“, не обосновава отказ, когато се касае за разходи, които по естеството си се отразяват в бюджетната и счетоводната отчетност на задължения субект (в този смисъл и Решение № 1576/12.02.2016 г. на ВАС по адм. д. № 3549/2015 г., V о.).

В случая административната преписка не съдържа данни органът да е извършил такава проверка и да е установил по проверим начин наличността или липсата на исканата информация, както и дали съществува отделна информация/класификация по видове разходи и приходи за релевантния период. Поради това решението следва да бъде отменено в частта относно т. 1, т. 2, т. 5 и т. 6 на заявлението, и преписката да бъде върната за ново произнасяне при съобразяване с дадените указания по тълкуването и прилагането на закона. В останалата част – относно т. 3 и т. 4 на заявлението, жалбата следва да бъде отхвърлена.

С оглед изхода на делото следва да се постави на обсъждане претенцията за разноски на двете страни.

При този изход на спора – частично уважаване на жалбата и частично отхвърляне – на основание чл. 143, ал. 1 и ал. 3 АПК, разноските следва да се присъдят съразмерно на уважената, респ. отхвърлената част. Жалбоподателката е заплатила държавна такса в размер на 5,11 евро, поради което ответникът следва да ѝ възстанови съразмерно на уважената част сумата 3,41 евро. Представено е искане за присъждане на адвокатско възнаграждение за дадената безплатна адвокатска помощ на основание по чл. 38, ал.1, т. 2 от ЗАдв. в размер на 500 евро. Съдът, като отчете фактическата и правната сложност на спора и изхода на делото, намира искането за основателно до размер от 340 евро, които следва да се присъдят в полза на адвоката по чл. 38 ЗАдв. На ответника следва да се присъди юрисконсултско възнаграждение съразмерно на отхвърлената част от жалбата в размер на 50 евро. След извършване на компенсация между дължимата от ответника сума за държавна такса в размер на 3,41 евро и дължимото от жалбоподателката юрисконсултско възнаграждение в размер на 50 евро, К. К. Д. следва да заплати

на район „Красно село“ – Столична община сумата 46,59 евро разноски по делото за юрисконсултско възнаграждение.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2 и чл. 173, ал. 2 от АПК, съдът

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ решение рег. № РКС25-ЕВ01-50-[1] от 14.01.2026 г. на кмета на район „Красно село“ – Столична община, постановено по заявление за достъп до обществена информация от 23.12.2025 г. на К. К. Д. от [населено място], в частта относно исканията по т. 1, т. 2, т. 5 и т. 6 на заявлението.

ВРЪЩА преписката на кмета на район „Красно село“ – Столична община за ново произнасяне по т. 1, т. 2, т. 5 и т. 6 от заявлението при съобразяване с дадените указания по тълкуването и прилагането на закона.

ОТХВЪРЛЯ жалбата в останалата ѝ част.

ОСЪЖДА К. К. Д. от [населено място], [улица], вх. Б, ет. 3, ап. 8 да заплати на район „Красно село“ – Столична община разноски по делото в размер на 46,59 евро за юрисконсултско възнаграждение.

ОСЪЖДА район „Красно село“ – Столична община да заплати на адв. П. Й. от САК сумата от 340 евро, представляваща адвокатско възнаграждение по чл. 38, ал. 1, т. 2 от ЗАДв.

Решението е окончателно на основание чл. 40, ал. 3 ЗДОИ.